

İzole Lens Kolobomu (Olgu Takdimi)

Nazmi ZENGİN
Hikmet HASİRİPİ
Yıldız İNAN
Güıcan KURAL

ISOLA TED COLOBOMA OF THE LENS
(CASEREPORT)

Ankara Numune Hastanesi 1, Göz Kliniđi, ANKARA

Geliş Tarihi: 13 Haziran 1989
Kabul Tarihi: 26 Mayıs 1990

ÖZET

Globun diğer kalobomlarıyla birlikte sık rastlanan lens kolobomu tek başına nadir görülen bir anomalidir. Bu makalede şaşılık yakınlmasıyla polikliniğimize başvuran bir hasta-tada saptadığımız izole lens kolobomu takdim edilmiş ve literatür gözden geçirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Koioböm, lens, şaşılık,

T KJ Tıp Dil. Araş Dergisi C,8, S.3,1990,187-189

SUMMARY

Colpboma of die lens is commonly associated with other colobomatous conditions of the globe but isolated fonnns are rare. In this article we report a case of isolated coloboma of the lens, presented with strabismus, and reviewed the literature.

Keywords: Coloboma, lens, strabismus.

TJ Research Med Sri V. 8, N.3,1990,187-189

GİRİŞ

İlk kez 1821'de Walther tarafından kullanılan kolobom terimini gözdeki yapılardan herhangi birinin bir parçasının bulunmayışını ifade eder. (1). Kapak kolobomları hariç tutulursa göze ait kolobomlar en sık iriste görülür, bunu sırayla koroid ve retina, optik sinir, lens ve makula kolobomları izler.

Lens kolobomları sıklıkla otozomal dominant kalıtımla ortaya çıkan konjenital bir gelişim bozukluğuna bağlıdır (1,2). Deneysel ve klinik çalışmalarla akkiz formlarının da olabileceği gösterilmiştir (1,5).

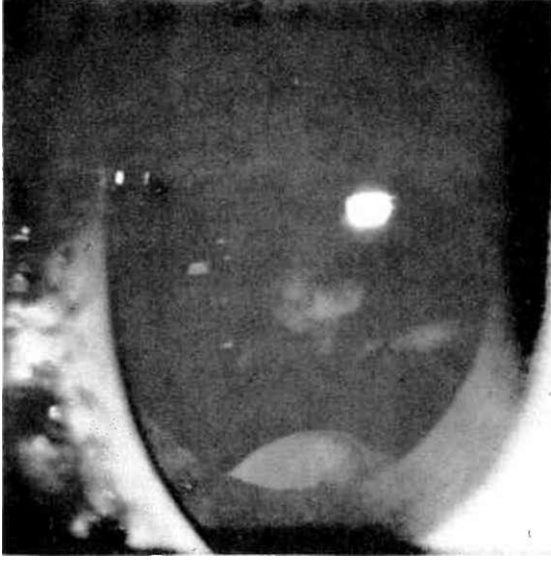
Lensin kolobomlu bölgesinde genellikle zonül defekti söz konusudur (5,6). Zonüla liflerinin tamamı yok olabileceği gibi, lifler kolobom çentiği üzerinde bir çıkıntıya tutunmuş şekilde de olabilir. Klinik muayene ile zonüllerin normal olduğu saptanan istisnai olgulara da rastlanabilir. Zonüllerin defektli olduğu alanda traksiyon etkisinden yoksun kalan lens, lens cisminde gerçek bir kayıp söz konusu olmadığı için, koloboma komşu bölgelerde daha kalın ve sferiktir (1).

Lens kolobomu olgularında genellikle astigmatizmin eşlik ettiği miyopiye sık rastlanmaktadır. Bu miyopinin lentikülcr kaynaklı olduğu, afakik alanın aşağı yukarı normal refraksiyon gösterdiği (+12.00 D) ispatlanmıştır (1).

Genellikle globun diğer kolobomatöz durumlarıyla birlikte bulunan lens kolobomunun izole formuna insanlarda olduğu gibi hayvanlarda da oldukça seyrek rastlanmaktadır (6). Yaptığımız literatür taramasında, Türk oftalmoloji literatüründe izole lens kolobomu olgusuna rastlamadığımız için kliniğimizde saptadığımız bir vakayı takdim etmeyi uygun bulduk.

OLGU

M.Ö 1970 doğumlu, genç kız. Sol gözündeki kayma yakınlmasıyla 21.1.1987 tarihinde polikliniğimize başvuran 20 yaşındaki genç bir kız sol monooküler ekzotropya tanısı ile servisimize yatırıldı (Prot. No: 1987/2395). Anamnezinde sol gözündeki kaymanın doğduğundan beri var olduğunu ifade eden hastada Hirschberg testiyle 20° derece ekzotropya saptandı. Biomikroskopik muayene ile her iki gözde

Şekil 1.

kornea ve iris normal, pupil miyotik bulundu. Sağda normal olan lensin solda opak olduğu dikkati çekti. Kataraktın daha iyi incelenebilmesi amacıyla siklopentolat %1 damlatılarak pupil dilatasyonu sağlandıktan sonra saat dokuz hizasında lens kenarının normal devamlılığını kaybettiği görüldü. Lensin merkezine doğru bir çentik ve çevrede lens kalınlaşması izlenen bu alanda Zonüller izlenemedi (Şekil 1).

Sağ gözde fundoskopik bulgular normaldi, solda ise katarakt nedeniyle arku kutup ayrıntıları net olarak seçilmedi. Fakat kolobomatöz alandan koroid ve retina bütünlüğünde bir bozukluk olmadığı farkedüdi. Sol gözde dört metreden parmak sayma düzeyinde olan tashihle görmede artış sağlanamadı. Görme sağda tamdı. Hastanın anne-baba ve kardeşlerinin de pupilleri dilate edilerek yapılan muayenelerinde lensleri değerlendirildiyse de lens kolobomu ve diğer lens anomalileri yönünden patolojik bulguya raslanamadı.

Hastaya sol monoküler ekzotropya tanısı ile şaşılık operasyonu uygulandı. Komplikasyonsuz seyreden postoperatif dönemden sonra hastanın rutin periyodik kontrolleri yapıldı.

TARTIŞMA

Globun diğer kolobomlarıyla birlikte bulunan lens kolobomuna nisbeten sık **Taşlanmaktadır**. Ancak izole lens kolobomları oldukça nadirdir. Hird 226 kolobom olgusundan sadece 30 (%7)unda lensin tek başına tutulduğunu bildirmiştir. Literatürde bildirilen olguların çoğu ünilateral ve tipik kolobom şeklindedir, yani aşağıda ve **hafif** nazal yada temporalde yerleşmiştir (1,5). Nadir de olsa aynı lens üzerinde iki kolobom birden bulunabilmektedir.

Lens kolobomları muhtelif şekil ve büyüklükte olabilirler. Kolobomlu alanda normal lens yüzeyi yerini düz bir çizgi, hilalimsi eyer şekilli ya da üçgen tarzında bir çentiğe bırakmıştır. Lezyonun büyüklüğü çok değişik olabilir. Lens cismi içine doğru, lens çapının 1/3-1/4'üne kadar uzanabilir, hatta lensin merkezine kadar ulaşabilir (3).

Lens kolobomlarının genellikle optik vezikül kolobomlarıyla ilişkili bir pozisyonda olması (tipik kolobom) optik vezikülün zonüllerin orijin aldığı siliyer kısımdaki bir gelişme bozukluğunu akla getirmektedir (1). Ancak tüm olgularda yerleşim tipik değildir. Özellikle iris kolobomlarıyla ilişki gösteren «İlgulara kapsülöpupiler damarların rolü düşünülmektedir. (2,4,5). Bu damarların kaybolmaması, iris yanışını zonüllerin de gelişimini bozmaktadır. Siliyer bölgenin konjenital kistlerince oluşturulan basının da etyolojide rolü olabileceği öne sürülmüştür (1). Wesley'in bir günlük tavşanlarda iridektomi yaparak deneysel lens kolobomu geliştirilmesi bu konuda ilginç bir gözlemdir (4,5).

Lens kolobomu ile ektopia lentis arasındaki ilişki eskiden beri dikkati çekmiş ve bu ilişki lens kolobomunun lens ektopisine yol açan olayın daha lokalize bir şeklinin ifadesi olduğu şeklinde açıklanmıştır. Bu iki anomali aynı şahısta yada aynı ailenin farklı bireylerinde bildirilmiştir (2). Luthman ve Neel Marfan sendromunun çeşitli belirtilerinin gözlendiği ailelerde lens kolobomu saptamışlardır (5). Aniridi ile ve retinada dev yırtıklarla birlikte olan olgular da rapor edilmiştir.

Kolobomlu lenslerde görme azalmasının başlıca nedeni miyopinin eşlik ettiği astigmatizmdir (1,7). Kolobomatöz çentik normalden daha kalın olduğu için kolobomlu lensin refraktif endeksinde asimetrik bir değişme sözkonusudur. İzole lens

kolobomlarında genellikle düşük derecelerde olan bu değişme iris ve lensin birlikte kolobomlu olduğu olgularda lensteki desantralizasyona bağlı olarak daha yüksektir. Lens kolobomu olgularında görme azalmasının bir nedeni de birlikte bulunan lens opasiteleridir (1,3,5,7). Bu opasiteler genellikle nükleerdir yada kolobomatöz alana lokalizedir.

Sol gözde tipik kolobomu ve nükleer opasitesi olan, lens ektopisi, iris ve retina patolojileri bulunmayan olgumuzda herhangi bir sendromun bul-

gusuna da rastlamadık, inceleyebildiğimiz anne baba ve kardeşlerinde de gözle ilgili bir patoloji saptamadık.

Sonuç olarak, astigmatizma, nükleer katarakt ve şaşılıkla gelen çocuk ve gençlerde nadir bir anomali olan izole lens kolobomunun var olabileceğini bu nedenle görme azlığı olan her olguda tam bir midriyazis sağlanarak lensin dikkatlice değerlendirilmesinin gerekliliğini vurgulamak isteriz.

KAYNAKLAR

- Duke-Elder S: System of ophthalmology, London. Henry Kimpton, Vol 3, part 2,1963, pp: 454-463, 706-791.
- Françoise J: Heredity in Ophthalmology St. Louis, CV Mosby 1961, pp 161-162.
- Golden B: Abnormalities of Lens Size and Shape. In Duane TD (ed) Clinical Ophthalmology, 1986, Harperx Row, Vol 1 Chap. 72,1981 pp 5-6.
4. Barber, NA: Embriology of the Eye St. Louis, CV Mosby, 1955 pp 81-82.
- 5 Waardenburg PJ, Franceschetti A, Klein D: Genetic and Ophthalmology, 1951 p 954.
- Priester WA: Congenital ocular defects in cattle, horses, cats and dogs. JAVMA, 160:1504-1510,1972.
- Vaughn LW, Schepens CL: Progressive lenticular astigmatism associated with nuclear sclerosis and coloboma of the iris, lens and choroid: Case report, Ann> Ophthalmol 13:25-27,1981.

